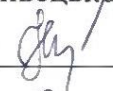

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ»

СХВАЛЕНО

вченою радою Комунального закладу
«Інститут післядипломної педагогічної
освіти Чернівецької області»

Голова ВР Наталія КУРИШ

Протокол № 3 від 17.06 2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Комунального закладу

«Інститут післядипломної

педагогічної освіти Чернівецької

області» Наталія КУРИШ

ПРОГРАМА

ЗДІЙСНЕННЯ СУПЕРВІЗІЇ ДЛЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ (КЕРІВНИКІВ,
УЧИТЕЛІВ, АСИСТЕНТІВ УЧИТЕЛІВ, ПРАКТИЧНИХ ПСИХОЛОГІВ)
«ГРУПОВА СУПЕРВІЗІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ
ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ ПЕДАГОГА»

Розробники:

Кадук А.М., заступник директора з
навчальної роботи та цифрової
трансформації освіти КЗ «ІППОЧО»;

Унгурян І.К., професор кафедри
педагогіки, психології та теорії
управління освіти КЗ «ІППОЧО»,
кандидат педагогічних наук;

Федунович-Швед О.Т., доцент кафедри
методики викладання суспільно-
гуманітарних дисциплін КЗ «ІППОЧО»,
кандидат філологічних наук

Рецензенти:

Цуркан М.В., завідувач кафедри
педагогіки, психології та теорії
управління освіти КЗ «ІППОЧО»,
доктор педагогічних наук, професор;

Овсієнко Л.М., завідувач кафедри
української мови Київського
столичного університету імені Бориса
Грінченка, доктор педагогічних наук,
професор

Програма вводиться в дію

з «18» червня 2026 р.

(наказ від 18.06.2026 № 9/09

Чернівці – 2026

Розробники:

Кадук Алла Миколаївна, заступник директора з навчальної роботи та цифрової трансформації освіти Комунального закладу «Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області»;

Унгурян Ірина Корнеліївна, професор кафедри педагогіки, психології та теорії управління освіти Комунального закладу «Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області», кандидат педагогічних наук;

Федунович-Швед Оксана Тарасівна, доцент кафедри методики викладання суспільно-гуманітарних дисциплін Комунального закладу «Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області», кандидат філологічних наук

Напрямок підвищення кваліфікації: надання послуги супервізії

Термін дії програми: з 18.06.2026 р. по 18.06. 2031 р.

Рецензенти:

Цуркан Марія Валентинівна, завідувач кафедри педагогіки, психології та теорії управління освіти Комунального закладу «Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області», доктор педагогічних наук, професор;

Овсієнко Л.М., завідувач кафедри української мови Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, доктор педагогічних наук, професор

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми. В умовах реалізації освітньої реформи «Нова українська школа», вибудовування системи безперервної освіти, збільшення навантаження на вчителів під час війни, інших суспільних та освітніх викликів глибокого значення набуває питання своєчасної допомоги та якісної підтримки для освітян. У законах України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту» задекларовані поняття професійного розвитку педагогічних працівників (ст. 59 Закону України «Про освіту»), надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) (п. 2 ст. 54 Закону України «Про повну загальну середню освіту»), закладені основи для створення умов щодо розбудови інституту супервізії в Україні.

Супервізія – це комплекс заходів з надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам на добровільних засадах, що сприяє вдосконаленню їх професійної діяльності та професійному розвитку. Супервізія здійснюється на засадах людиноцентризму, доступності, відповідальності, академічної доброчесності, академічної свободи, добровільності, об'єктивності, гуманізму, демократизму, сприяння навчанню протягом життя.

Програму розроблено з урахуванням основних положень Концепції «Нова українська школа», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988; Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 (зі змінами), відповідно до Порядку надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії)», затвердженого наказом МОН України від 14.06.2024 року № 855 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.08.2024 року за №1201/42546.

Зміст програми передбачає формування і розвиток компетентностей, необхідних для професійного розвитку педагогів, удосконалення їхньої

практичної діяльності та формування навичок ефективного подолання професійних викликів. Особливу увагу приділено професійній рефлексії, удосконаленню педагогічних практик та дотриманню вимог професійних стандартів.

Цільова група: учителі та керівники ЗЗСО, асистенти вчителів, практичні психологи ЗЗСО, які беруть участь у реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти у 2026/27 н.р. в пілотних (10) класах; забезпечують реалізацію Державного стандарту в другому циклі базової середньої освіти (базове предметне навчання).

Обсяг (тривалість): групова супервізія – 18 академічних годин (0,6 кредиту ЄКТС).

Особливості реалізації програми

Програма орієнтована на підтримку, а не на контроль чи інспектування й базується на аналізі реальних професійних ситуацій (кейсів). Головна мета програми полягає в тому, щоб навчити педагогічних працівників самостійно здійснювати аналіз власної професійної діяльності після завершення супервізійного циклу.

Теоретична складова програми може бути зреалізована через інтерактивні лекції, відеолекції, вебінари, відеоконференції тощо, а практична – через практикуми, навчальні тренінги, майстер-класи та ін.

Реалізація програми здійснюється за умови утворення групи з 5-10 педагогічних працівників, об'єднаних між собою заявленими запитами та/або темою супервізійної сесії.

До реалізації програми залучаються фахівці, які пройшли навчання за програмою підготовки надавачів послуг з професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти у 2024–2025 році.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: дистанційна (у синхронному чи асинхронному режимі).

Мета здійснення супервізії: здійснення комплексу заходів із професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам закладів освіти згідно з вимогами професійних і освітніх стандартів.

Завдання супервізії:

- допомога у визначенні професійних можливостей, потреб і труднощів у педагогічних працівників, ресурсів мотивації їх професійного розвитку;
- здійснення аналізу професійної діяльності педагогічних працівників;
- професійне консультування (допомога) педагогічним працівникам за результатами аналізу їх професійної діяльності;
- професійна допомога в запобіганні (попередженні) та подоланні професійних труднощів;
- сприяння в дотриманні професійних і освітніх стандартів педагогічними працівниками.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

Учитель та асистент учителя ЗЗСО. А2. Предметно-методична компетентність. Б1. Психологічна компетентність. Б2. Емоційно-етична компетентність. Д1. Здатність до навчання впродовж життя.

Керівник ЗЗСО. А1. Нормативно-правова компетентність. А3. Компетентність стратегічного управління персоналом. Б1. Компетентність забезпечення якості освітньої діяльності та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Д2. Здатність до навчання впродовж життя.

Практичний психолог ЗО. Г1. Здатність до самооцінювання професійної діяльності, критичної саморефлексії та визначення індивідуальних потреб у професійному розвитку та самоосвіті. Г2. Здатність планувати та реалізовувати індивідуальний професійний розвиток та самоосвіту відповідно до визначених актуальних потреб. Г3. Здатність використовувати зовнішню та внутрішню супервізію та інтервізію як інструмент професійної підтримки та розвитку. Г4. Здатність до рефлексії, самопізнання та самовдосконалення.

Очікувані результати реалізації програми

- поглиблене розуміння власної практики: усвідомлення педагогічними працівниками професійних можливостей, потреб і труднощів, а також віднайдень ресурсів мотивації для професійного розвитку;
- розширення досвіду використання професійних інструментів: ознайомлення педагогічних працівників з новими методиками, підходами та стратегіями для успішної професійної діяльності;
- розвиток критичного мислення та здатності до рефлексії: стимулювання педагогічних працівників до аналізу власних дій, ухвалення відповідальних рішень та пошуку нових шляхів розв'язання проблем;
- оптимізація роботи педагогічних працівників, підвищення її ефективності та досягнення кращих результатів;
- дотримання педагогічними працівниками професійних стандартів та інших нормативно-правових документів.

Система та критерії оцінювання результатів здійснення супервізії: верифікація результатів супервізії – установлення відповідності між запланованими і досягнутими результатами циклу супервізії, проведена рефлексія професійної діяльності.

Документ про здійснення супервізії: свідоцтво про проходження супервізії.

Вартість навчання: 1500 грн.

2. РОЗПОДІЛ ГОДИН НА ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ЗДІЙСНЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДТРИМКИ ТА ДОПОМОГИ ПЕДАГОГІЧНИМ ПРАЦІВНИКАМ (ЗДІЙСНЕННЯ СУПЕРВІЗІЇ) У СФЕРІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Групова супервізія

Назва етапу	Академічні години
Підготовчий етап	2
Основний етап	12
Заключний етап	4
Усього:	18

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Підготовчий етап передбачає здійснення супервізантом самооцінювання професійної діяльності, визначення напрямів професійного розвитку чи педагогічних проблем; формування плану та графіка здійснення циклу супервізії; вибір форм та методів здійснення супервізії.

Основний етап передбачає реалізацію плану здійснення супервізії за узгодженим графіком, коригування плану здійснення циклу супервізії та графіка (за потреби).

Заключний етап передбачає анкетування супервізанта для отримання зворотного зв'язку та подальшого планування заходів з надання професійної підтримки та допомоги (за потреби); складання супервізором документації за результатами циклу супервізії.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників: постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/8002019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 11.02.2026).

2. Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 20 вересня 2024 року № 1349: наказ Міністерства освіти і науки України.

3. Про затвердження Порядку надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії): наказ Міністерства освіти і науки України від 14.06.2024 № 855. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1201-24#Text> (дата звернення: 11.02.2026).

4. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» : наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinohostandartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity> (дата звернення: 11.02.2026).

5. Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти»: наказ Міністерства освіти і науки України від 17.09.2021 № 568-21. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2021/09/22/Nakaz-568-zatverdzh.standartu.keriv.22.09.pdf> (дата звернення: 11.02.2026).

6. Про затвердження Типової програми підготовки (підвищення кваліфікації) надавачів послуг з професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти: наказ Міністерства освіти і науки України від 13.09.2024 № 1311. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-typovoi-prohramy-pidhotovkypidvyshchennia-kvalifikatsii-nadavachiv-posluh-z-profesiinoi-pidtrymky-tadopomohy-pedahohichnym-pratsivnykam-zdiisnennia-supervizii-u-sferi-zah> (дата звернення: 11.02.2026).

7. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 18.02.2026).

8. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020 № 463-IX (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення: 18.02.2026).

9. Про реалізацію експериментального проекту щодо закупівлі послуг з підвищення кваліфікації та супервізії педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти: постанова Кабінету Міністрів України від 05.11.2025 № 1439. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-realizatsiiueksperymentalnoho-proektu-shchodo-zakupivli-posluh-z-pidvyshchennia-y-t51125> (дата звернення: 11.02.2026).

Основна література

1. Астремська І.В. Прикладні методики та основи супервізії в соціальній роботі. URL: <https://lib.chmnu.edu.ua/pdf/posibnuku/348/20.pdf>

2. Борисенко Ю., Венгловська О., Гладкова Г., Новик І., Стягунова О. Підготовка супервізорів для закладів загальної середньої освіти: комплект навчально-методичного забезпечення. Київ. УІРО. 2024. 10 с.

3. Новик І., Венгловська О. Наставництво: професійна підтримка та розвиток педагогів. Київ, УІРО. 2023. 111 с.

4. Організація і проведення групової супервізії у сфері загальної середньої освіти (за програмою підвищення кваліфікації тренерів-супервізорів у сфері загальної середньої освіти): путівник для тренерів / укл. О. Боярчук, І. Горбенко, Л. Микитюк, О. Федоренко. Київ, 2025, 84 с. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2025/09/uied-15.09.2025.pdf> (дата звернення: 11.02.2026).

5. Підготовка педагогічного персоналу до роботи з дорослими у закладах формальної і неформальної освіти: *анотований бібліографічний покажчик* / укл.: Аніщенко О.В., Калюжна Т.Г., Котирло Т.В., Радомський І.П.; за ред. Аніщенко О.В. Київ: ІПООД імені Івана Зязюна НАПН України, 2022. 282 с. URL: <https://bit.ly/3Z14z0I>

6. Супервізія і супер Я : супервізійний гайдбук. Борисенко Ю., Касатова О., Стягунова О., Фільчакова Т., Шеховцова Я. Київ: УІРО. 2025. 31 с. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2025/09/uied-prof-30.09.2025.pdf> (дата звернення: 11.02.2026).

7. Супервізія не ревізія: методичний порадник /Ю.О. Борисенко, О.А. Венгловська, Г.В. Гладкова, І.М. Новик, О.О. Стягунова,

О.Ф. Федоренко, Я.В. Шеховцова. Київ: УІРО, 2025. 245 с. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2025/08/uied-20.08.2025.pdf> (дата звернення: 11.02.2026).

8. Супервізія: професійна підтримка і професійний розвиток педагогів (порадник для супервізорів (наставників). 2018. URL: <http://barna-consult.com/wp-content/uploads/2021/10/Superviziya-Poradnyk-VF-Krok-za-krokom.pdf>

9. Учительський апгрейд: самооцінювання професійної діяльності: збірник діагностичних матеріалів / Ю. Борисенко, О. Венгловська, Г. Гладкова, І. Новик, О. Стягунова, О. Федоренко / за заг. ред. І. Новик. Київ: УІРО, 2024. URL: <https://bit.ly/4fCOKo3>

10. Coaching your initiatives: Guide for Supporting Youth Participants // SALTO. URL: https://www.salto-youth.net/downloads/4-17-938/coaching_guide_www.pdf

11. Module 17: Supervision – Supporting Professionals and Enhancing Service Quality. URL: <https://www.issa.nl/sites/default/files/www-issa/pdf/Publications/cross%20sectoral/17.Module-Supervision-LOWRES.pdf>